Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2025/6238

2025 11 21

Komisijos pranešimas

Portalo „Safety Business Gateway“ praktinio įgyvendinimo gairės pagal Reglamento (ES) 2023/988 27 straipsnio 2 dalį

(Tekstas svarbus EEE)

(C/2025/6238)

TURINYS

Turinys

1. Įvadas 2
2. Kas yra portalas „Safety Business Gateway“? 2
3. Portalo „Safety Business Gateway“ naudojimas 2
4. Rinkos priežiūros institucijų per portalą „Safety Business Gateway“ gaunama informacija 4
5. Prieiga prie portalo „Safety Business Gateway“ 5
   5.1. Kur prisijungti prie portalo „Safety Business Gateway“? 5
   5.2. Kas turi prieigą prie jo? 5
6. Taikoma kalbų vartojimo tvarka 5

1. Įvadas

Šiame pranešime pateikiamos portalo „Safety Business Gateway“ praktinio įgyvendinimo gairės ir paaiškinama, kaip įmonės ir rinkos priežiūros institucijos, laikydamosi Reglamento dėl bendros gaminių saugos ([1]), gali gauti prieigą prie jo ir juo naudotis.

Tai yra rekomendacinis dokumentas, nes teisinę galią turi tik pačių ES teisės aktų tekstai. Bet koks autoritetingas teisės normų aiškinimas turi būti pagrįstas reglamento tekstu ir tiesiogiai grindžiamas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimais. Šiame pranešime išdėstyta informacija yra tik bendro pobūdžio ir nėra skirta konkrečiam asmeniui ar subjektui.

Nei Europos Komisija, nei joks asmuo, veikiantis Europos Komisijos vardu, nėra atsakingas už tai, kaip toliau nurodyta informacija gali būti panaudota. Siūlomos gairės vėliau gali būti pakeistos.

2. Kas yra portalas „Safety Business Gateway“?

„Safety Business Gateway“ yra portale „Saugos vartai“ talpinamas interneto portalas, per kurį įmonės privalo informuoti valstybių narių rinkos priežiūros institucijas apie pavojingus gaminius ir nelaimingus atsitikimus, įskaitant priemones ar veiksmus, kurių imtasi siekiant spręsti su šiais pavojingais gaminiais ir nelaimingais atsitikimais susijusias problemas, kaip aprašyta Reglamento dėl bendros gaminių saugos 9 straipsnio 8 dalyje, 10 straipsnio 2 dalyje, 11 straipsnio 2 ir 8 dalyse, 12 straipsnio 4 dalyje, 20 straipsnyje ir 22 straipsnyje. Tam, kad įmonės galėtų vykdyti savo pareigas teikti ataskaitas, jos privalo naudotis portalu „Safety Business Gateway“. Be to, juo taip pat gali naudotis gamintojai, kad įspėtų vartotojus, kaip numatyta pagal Reglamento dėl bendros gaminių saugos 9 straipsnio 9 dalį.

3. Portalo „Safety Business Gateway“ naudojimas

Įmonės privalo naudotis portalu „Safety Business Gateway“ tam tikrais atvejais ir priklausomai nuo jų vaidmens tiekimo grandinėje, t. y. ar jos veikia kaip ekonominės veiklos vykdytojas (t. y. gamintojas, įgaliotasis atstovas, importuotojas, platintojas, realizavimo paslaugų teikėjas ar bet kuris kitas fizinis ar juridinis asmuo, kuriam pagal Reglamentą dėl bendros gaminių saugos taikomos pareigos, susijusios su gaminių gamyba ar tiekimu rinkai), ar kaip elektroninės prekyvietės paslaugų teikėjas.

Pranešimus, kai to reikalaujama pagal Reglamentą dėl bendros gaminių saugos, per portalą „Safety Business Gateway“ gali teikti tik ekonominės veiklos vykdytojai ir elektroninių prekyviečių paslaugų teikėjai, susiję su konkrečiu gaminiu, dėl kurio teikiamas pranešimas, pagal Reglamento dėl bendros gaminių saugos 9, 10, 11, 12 ir 22 straipsnius arba pagal Reglamento dėl bendros gaminių saugos 20 straipsnį (nelaimingų atsitikimų atveju). Todėl jokios kitos trečiosios šalys (pvz., verslo konkurentai) pranešimų per portalą „Safety Business Gateway“ teikti negali.

Nelaimingi atsitikimai, apie kuriuos ekonominės veiklos vykdytojai privalo pranešti pagal Reglamento dėl bendros gaminių saugos 20 straipsnį, yra įvykiai, susiję su naudojimu gaminio, dėl kurio asmuo mirė arba kuris padarė didelį neigiamą poveikį to asmens sveikatai ir saugai. Toks poveikis gali būti nuolatinis arba laikinas ir apimti sužalojimus, kitą žalą kūnui, ligas ir lėtinį poveikį sveikatai ([2]). Pagal Reglamento dėl bendros gaminių saugos 20 straipsnio 1 dalį portalo „Safety Business Gateway“ naudojimas yra privalomas visų gaminių atveju, įskaitant tuos gaminius, kuriems taip pat taikomi Sąjungos derinamieji teisės aktai, kaip apibrėžta Reglamento dėl bendros gaminių saugos 3 straipsnio 27 punkte.

Gamintojai ir įgaliotieji atstovai

Pagal Reglamentą dėl bendros gaminių saugos gamintojas, jei jis mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminys yra pavojingas, apie jį privalo informuoti rinkos priežiūros institucijas (žr. Reglamento dėl bendros gaminių saugos 9 straipsnio 8 dalies c punktą) ir vartotojus apie taisomąsias priemones, kurių imtasi (žr. Reglamento dėl bendros gaminių saugos 9 straipsnio 8 dalies b punktą).

([1]) 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/988 dėl bendros gaminių saugos, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/1828 ir panaikinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB bei Tarybos direktyva 87/357/EEB (Tekstas svarbus EEE), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/988/oj.

([2]) Žr. Reglamento dėl bendros gaminių saugos 20 straipsnio 2 dalį.

1 pavyzdys. Gamintojas nustato, kad jo pagaminta sulankstomoji kėdė kelia pavojų, nes nuo naudotojo svorio ji gali sulūžti, o naudotojas gali nukristi ir susižeisti. Tokiu atveju įmonė turi imtis būtinų taisomųjų priemonių, informuoti vartotojus ir per portalą „Safety Business Gateway“ apie tai pranešti rinkos priežiūros institucijoms.

Ši pareiga taip pat taikoma įgaliotiesiems atstovams, kurie privalo informuoti kompetentingas nacionalines institucijas apie pavojingus gaminius ir nelaimingus atsitikimus per portalą „Safety Business Gateway“, jei gamintojas to dar nepadarė (žr. Reglamento dėl bendros gaminių saugos10 straipsnio 2 dalies c punktą).

Be to, jei gamintojas sužino, kad gaminys sukėlė nelaimingą atsitikimą, pernelyg nedelsdamas nuo to laiko, kai apie tą atsitikimą sužino, privalo apie jį pranešti per portalą „Safety Business Gateway“ (žr. Reglamento dėl bendros gaminių saugos 20 straipsnio 1 dalį). Jei gamintojas nėra įsisteigęs ES, atsakingas asmuo privalo užtikrinti, kad apie nelaimingą atsitikimą būtų pranešta per portalą „Safety Business Gateway“.

Galiausiai gamintojai gali naudotis portalu „Safety Business Gateway“, kad įspėtų vartotojus apie pavojingus gaminius (žr. Reglamento dėl bendros gaminių saugos 9 straipsnio 8 dalies c punktą ir 9 straipsnio 9 dalį).

Importuotojai

Importuotojai privalo pranešti apie pavojingus gaminius toliau nurodytais atvejais:

— **Produktai dar nėra pateikti rinkai.** Jei importuotojas nustato, kad gaminys yra pavojingas, prieš pateikdamas gaminį rinkai, jis privalo apie tai informuoti gaminio gamintoją ir užtikrinti, kad rinkos priežiūros institucijos būtų informuotos per portalą „Safety Business Gateway“ (žr. Reglamento dėl bendros gaminių saugos 11 straipsnio 2 dalį). Tai reiškia, kad tą informaciją per portalą „Safety Business Gateway“ privalo siųsti gamintojas, arba tai privalo padaryti importuotojas.

— **Produktai jau yra pateikti rinkai**. Jei importuotojas mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminys, kurį jis pateikė rinkai, yra pavojingas, importuotojas privalo nedelsdamas: i) informuoti gamintoją (žr. Reglamento dėl bendros gaminių saugos 11 straipsnio 8 dalies a punktą); ii) užtikrinti, kad būtų imtasi būtinų taisomųjų priemonių (nedelsiant imtis tokių priemonių, jei gamintojas jų nesiėmė) (žr. Reglamento dėl bendros gaminių saugos 11 straipsnio 8 dalies b punktą); iii) užtikrinti, kad vartotojai būtų nedelsiant apie tai informuoti (žr. Reglamento dėl bendros gaminių saugos 11 straipsnio 8 dalies c punktą), ir iv) informuoti atitinkamas rinkos priežiūros institucijas per portalą „Safety Business Gateway“ (žr. Reglamento dėl bendros gaminių saugos 11 straipsnio 8 dalies d punktą).

2 pavyzdys. Įmonė importuoja žvakides. Jau pateikęs gaminį rinkai importuotojas nustato, kad žvakę prilaikantys sraigtai gali atsilaisvinti, o dėl to žvakė gali nukristi ant grindų, sukelti gaisrą ar nudeginti. Tokiu atveju įmonė privalo informuoti gamintoją apie nustatytą su gaminiu susijusią riziką ir patikrinti, ar gamintojas imasi būtinų taisomųjų priemonių, informuoja vartotojus ir rinkos priežiūros institucijas per portalą „Safety Business Gateway“. Jei gamintojas nesiima veiksmingų taisomųjų priemonių, atitinkamų taisomųjų priemonių turi imtis importuotojas.

— **Pranešimai apie nelaimingus atsitikimus.** Jei importuotojas sužino apie nelaimingą atsitikimą, sukeltą gaminio, kurį jie pateikė ar tiekė rinkai, nepagrįstai nedelsdamas apie tai privalo informuoti gamintoją. Tuomet gamintojas privalo pranešti apie nelaimingą atsitikimą per portalą „Safety Business Gateway“ arba nurodyti importuotojui tai padaryti. Jei gamintojas nėra įsisteigęs ES, importuotojas privalo užtikrinti, kad apie nelaimingą atsitikimą būtų pranešta (žr. Reglamento dėl bendros gaminių saugos 20 straipsnį).

Atsakingi asmenys

Jei gaminio gamintojas nėra įsisteigęs ES, atsakingas asmuo, kaip tai suprantama Reglamento dėl bendros gaminių saugos 16 straipsnio 1 dalyje arba Reglamento (ES) 2019/1020 4 straipsnio 1 dalyje, turi užtikrinti, kad apie jo žinomą nelaimingą atsitikimą būtų pranešta per portalą „Safety Business Gateway“.

Platintojai

Platintojas privalo imtis veiksmų, jei mano, kad gaminys yra pavojingas arba neatitinka Reglamento dėl bendros gaminių saugos 9 straipsnio 5, 6 ir 7 dalyse ir 11 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytų ženklinimo ir saugos reikalavimų. Pvz., su gaminiu nepateikta gaminio, gamintojo ir importuotojo identifikavimo arba saugos informacija bei aiškios instrukcijos. Platintojas privalo užtikrinti, kad rinkos priežiūros institucijos būtų nedelsiant informuojamos apie tokius pažeidimus per portalą „Safety Business Gateway“ (žr. Reglamento dėl bendros gaminių saugos 12 straipsnio 4 dalies c punktą). Tai reiškia, kad tą informaciją per portalą „Safety Business Gateway“ privalo siųsti gamintojas arba importuotojas, o jei jie to nepadarė, informaciją privalo pateikti platintojas.

3 pavyzdys. Įmonė platina karolius, naudojamus vaikams besikalant dantims. Jau pateikusi gaminį rinkai, įmonė sužino, kad karoliai gali lengvai nutrūkti, dėl to gali pasklisti mažos detalės. Jaunesni nei 36 mėnesių vaikai gali nesunkiai juos įsidėti į burną ir užspringti. Tai pavyzdys atvejo, kai platintojas privalo užtikrinti, kad rinkos priežiūros institucijos būtų informuojamos per portalą „Safety Business Gateway“ (jis privalo apie tai pranešti gamintojui ar importuotojui, arba pats atsiųsti šią informaciją, jei gamintojas arba importuotojas to nepadarė).

Nelaimingų atsitikimų atveju platintojas, sužinojęs apie nelaimingą atsitikimą, sukeltą gaminio, kurį jie pateikė ar tiekė rinkai, nepagrįstai nedelsdamas apie tai informuoja gamintoją. Gamintojas gali nurodyti platintojui jo vardu per portalą „Safety Business Gateway“ pranešti apie su gaminiu susijusius nelaimingus atsitikimus (žr. Reglamento dėl bendros gaminių saugos 20 straipsnio 3 dalį).

Elektroninių prekyviečių paslaugų teikėjai

Elektroninių prekyviečių paslaugų teikėjams taip pat taikomos prievolė teikti pranešimus per portalą „Safety Business Gateway“ (žr. Reglamento dėl bendros gaminių saugos 22 straipsnio 12 dalies d punktą ir e punkto ii papunktį). Elektroninių prekyviečių paslaugų teikėjai per portalą „Safety Business Gateway“ privalo pranešti rinkos priežiūros institucijoms apie pavojingus gaminius, apie kuriuos jie turi faktinių žinių ir kurie buvo siūlomi jų elektroninėse sąsajose, taip pat apie visus nelaimingus atsitikimus, kuriuos sukėlė jų prekyvietėje siūlomas gaminys, apie kurį jie buvo informuoti ir kuris sukėlė rimtą pavojų arba faktinę žalą vartotojo sveikatai ar saugai. Sužinojęs, kad atitinkamą gaminį prekiautojai pateikė per jų sąsajas, gautą informaciją apie nelaimingus atsitikimus ar su sauga susijusias problemas jis privalo nedelsdamas perduoti atitinkamiems prekiautojams ir ekonominės veiklos vykdytojams.

4 pavyzdys. Elektroninės prekyvietės paslaugų teikėjas gauna vartotojo skundą arba per spaudą informuojamas apie tai, kad jo prekyvietėje parduodamoje plastikinėje lėlėje yra cheminių medžiagų, kurių neleidžiama naudoti ES ir kurios kelia pavojų vartotojų sveikatai ir saugai. Tokiu atveju elektroninės prekyvietės paslaugų teikėjas privalo informuoti ES rinkos priežiūros institucijas ir pateikti pakankamai informacijos apie riziką vartotojų sveikatai ir saugai per portalą „Safety Business Gateway“, taip pat atitinkamai informuoti prekiautoją, kuris gaminį siūlo per to paslaugų teikėjo elektroninę sąsają.

4. Rinkos priežiūros institucijų per portalą „Safety Business Gateway“ gaunama informacija

Naudodamosi portalu „Safety Business Gateway“, ES valstybių narių rinkos priežiūros institucijos iš ekonominės veiklos vykdytojų gauna informaciją apie pavojingus gaminius, kuriuos jie pateikė arba tiekė rinkai, ir iš elektroninių prekyviečių paslaugų teikėjų apie pavojingus gaminius, kurie buvo siūlomi ES vartotojams per jų elektronines sąsajas. Jos taip pat gauna informaciją apie nelaimingus atsitikimus, kuriuos sukėlė per tas sąsajas parduodamas gaminys. Visą šią informaciją analizuoja atitinkamos rinkos priežiūros institucijos. Jei nacionalinės institucijos nustato, kad gaminys yra pavojingas arba kitaip neatitinka Reglamento dėl bendros gaminių saugos, nacionalinės rinkos priežiūros institucijos imasi atitinkamų priemonių. Jei gaminys kelia didelį pavojų vartotojų sveikatai ir saugai, nacionalinės institucijos per skubių įspėjimų sistemą „Safety Gate“ privalo pranešti apie gaminį ir atitinkamas priemones, kurių imtasi. Jei gaminys kelia mažesnį nei rimtą pavojų, nacionalinės valdžios institucijos bet kuriuo atveju privalo informuoti Komisiją ir apie gaminį bei atitinkamas priemones gali pranešti naudodamosi ta pačia sistema.

5. **Prieiga prie portalo „Safety Business Gateway“**

Šalia šiame pranešime pateiktos informacijos, papildoma detali techninė informacija apie praktinį portalo „Safety Business Gateway“ naudojimą pateikiama portalo „Safety Business Gateway“ vadove, skirtame ekonominės veiklos vykdytojams ir elektroninių prekyviečių paslaugų teikėjams, bei portalo „Safety Business Gateway“ vadove nacionalinėms institucijoms ([3]). *Juos galima rasti internetiniame portale „Safety Business Gateway“.* ([4])

5.1. **Kur prisijungti prie portalo „Safety Business Gateway“?**

Prie portalo „Safety Business Gateway“ galite prisijungti per atitinkamą portalo „Safety Gate“ dalį.

5.2. **Kas turi prieigą prie jo?**

Prieigą prie portalo „Safety Business Gateway“ turi toliau nurodyti subjektai:

a) ekonominės veiklos vykdytojai ir elektroninių prekyviečių paslaugų teikėjai

Ekonominės veiklos vykdytojai ir elektroninės prekyvietės paslaugų teikėjai gali gauti prieigą prie portalo „Safety Business Gateway“ pagal Reglamento dėl bendros gaminių saugos 27 straipsnio 1 dalį. Jie gali susipažinti tik su informacija, kuri yra susijusi su jų pateiktais pranešimais.

Norint prisijungti prie portalo „Safety Business Gateway“, būtina turėti „EU Login“ paskyrą (tai yra privaloma Komisijos tapatumo nustatymo paslauga);

b) valstybių narių rinkos priežiūros įstaigos ir institucijos

Rinkos priežiūros institucijos gali prisijungti prie portalo „Safety Business Gateway“ ir gauti informaciją apie ekonominės veiklos vykdytojų arba elektroninių prekyviečių paslaugų teikėjų pateiktus pranešimus, kaip nurodyta a punkte. Kad galėtų prisijungti prie portalo „Safety Business Gateway“, jos turi turėti „EU Login“ paskyrą. Kiekviena rinkos priežiūros institucija turi prieigą tik prie savo atitinkamai (-oms) valstybei (-ėms) narei (-ėms) pateiktų pranešimų;

c) Europos Komisija

Portalą „Safety Business Gateway“ administruoja Europos Komisija. Per šį interneto portalą įmonės gali skelbti informaciją, kad įspėtų vartotojus pagal Reglamento dėl bendros gaminių saugos 9 straipsnio 9 dalį.

6. **Taikoma kalbų vartojimo tvarka**

Portalas „Safety Business Gateway“ veikia visomis oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, taip pat islandų ir norvegų kalbomis.

([3]) Atkreipkite dėmesį į tai, kad „Safety Business Gateway“ naudotojo vadovas, skirtas nacionalinėms institucijoms, yra prieinamas tik valstybių narių rinkos priežiūros institucijoms.

([4]) Prie portalo „Safety Business Gateway“ galima prisijungti per portalą „Safety Gate“.